



Република Србија  
АПЕЛАЦИОНИ СУД У  
БЕОГРАДУ  
Гж1 5412/23  
26.4.2024. године  
Београд

## У ИМЕ НАРОДА

**АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ**, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Љиљане Милосављевић и Милице Аксентијевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драгослав Јакшић, адвокат из Лазаревца, Карађорђева бр.44/1, против туженог ЕПС АД Београд, Огранак “Колубара”, са седиштем у Лазаревцу, ул. Светог Саве бр.1, ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о жалбама тужиље и туженог, изјављеним против пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 320/23 од 31.10.2023. године, исправљене решењем истог суда П1 320/23 од 17.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 26.4.2024. године, донео је

## ПРЕСУДУ

**ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 320/23 од 31.10.2023. године, исправљена решењем истог суда П1 320/23 од 17.11.2023. године, у ставовима првом, другом и трећем изреке и жалба туженог **ОДБИЈА**, као неоснована.

**ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу петом изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 320/23 од 31.10.2023. године, исправљене решењем истог суда П1 320/23 од 17.11.2023. године, тако што се обавезује тужени да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 691.800,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде, па до коначне исплате, у року од 15 дана од пријема писаног отправака пресуде.

**ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени да тужиљи, на име трошкова другостепеног поступка, исплати износ од 27.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде.

**ОДБИЈА СЕ** захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

## Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П1 320/23 од 31.10.2023. године, исправљеном решењем истог суда П1 320/23 од 17.11.2023. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље и утврђено да су уговори о привремено

повременим пословима које је тужила закључила са туженим за период важења од 17.2.2016. године до 31.12.2021. године и то уговор бр. Е 04.08-554-08/1-16 од 11.2.2016. године, бр. Е 04.08-182694/1-16 од 13.5.2016. године, бр. Е 04.08-321519/1-16 од 12.8.2016. године, бр. Е 04-08-466076/1-16 од 10.11.2016. године, бр. 04.08-906341/1-2017 од 14.2.2017. године, бр. 04.01-376071/1-17 од 28.7.2017. године, бр. 04.08-22964/2018 од 15.1.2018. године, бр. 04.02-3285-56/1-18 од 4.7.2018. године, бр. Е 04.08-631045/1-18 од 13.12.2018. године, бр. Е 04.08-315469/1-2019 од 5.6.2019. године, бр. Е 04.08-620245/1-2019 од 7.11.2019. године, бр. Е 04.02-197816/1-2 од 27.4.2020. године, бр. Е 04.02-470207/1-20 од 2.10.2020. године, бр. 04.02-137865/1-21 од 23.2.2022. године привидни уговори и да као такви немају правно дејство, те да су њима прикривени уговори о раду на одређено време за послове ..., што је тужени дужан да трпи и призна. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле и обавезан тужени да тужиле, на име накнаде штете у висини разлике између зараде која је исплаћена по уговорима о привремено повременим пословима и зараде коју би тужила остварила на послови ... у периоду од 15.11.2016. до 30.11.2021. године, исплати појединачно одређене месечне износе, у вредности и са законском затезном каматом, као у садржају тог става, као и да за тужилу на досуђене новчане износе уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање код РФ за ПИО. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиле на име накнаде штете по основу неискоришћеног годишњег одмора за период од 2016. до 2021. године, исплати појединачно одређене износе, у вредности и са законском затезном каматом као у садржају тог става, као и да на досуђене износе за тужилу уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање РФ за ПИО. Ставом четвртим изреке утврђено је да је тужба тужиле у делу којим је тражила да се утврди да су се стекли услови да радни однос на одређено време прерасте у радни однос на неодређено време у односу на тужилу почев од 25.2.2018. године повучена. Ставом петим изреке обавезан је тужени да тужиле на име трошкова парничног поступка исплати износ од 341.925,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Против наведене пресуде тужила и тужени су благовремено изјавили жалбе, и то тужила побијајући пресуду у ставу петом изреке, због погрешне примене материјалног права, а тужени побијајући пресуду у ставу првом, другом, трећем и петом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у побијаном делу, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиле основана, а жалба туженог неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде, у потврђеном и преиначеном делу, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде поступка на које се указује у жалби.

Према чињеничном стању, утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужила је код туженог, у периоду од 20.9.2011. године до 31.12.2021. године, обављала послове ... у режиму сменског рада, по основу више закључених уговора о обављању привремених и повремених послова. Тужила је први уговор о обављању привремених и повремених послова закључила дана 8.1.2008. године за обављање послова ..., а након тога тужила је закључивала уговоре о обављању привремених и повремених послова

од 27.11.2011. године до 29.6.2015. године за обављање ..., а затим уговор о обављању привремених и повремених послова од 11.2.2016. године за обављање помоћних послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 13.5.2006. године за обављање послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 12.8.2016. године за обављање помоћних послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 10.11.2016. године за обављање помоћних послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 14.2.2017. године за обављање помоћних послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 28.7.2017. године за обављање помоћних послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 15.11.2018. године за обављање помоћних послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 4.7.2018. године за обављање помоћних послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 13.12.2018. године за обављање помоћних послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 5.6.2019. године ради обављања послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 7.11.2019. године за обављање помоћних послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 27.4.2020. године за обављање помоћних послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 2.10.2020. године ради обављања помоћних послова ..., уговор о обављању привремених и повремених послова од 23.2.2021. године ради обављања помоћних послова ... и уговор о обављању привремених и повремених послова од 1.9.2021. године ради обављања помоћних послова ... Тужилји је радни однос код туженог престао 31.12.2021. године. Из дипломе ... бр.14/359 од 30.8.2012. године, утврђено је да је тужилја стекла диплому образовног профила хемијски лаборант школске ... годину. Тужилја је у спорном периоду обављала послове радног места ... и зарада јој је исплаћивана по основу одредаба уговора о обављању привремених и повремених послова којма је уговорена одређена висина накнаде. Радно место ... је радно место које је предвиђено у Правилнику о систематизацији радних места туженог под редним бројем ..., за које се захтева четврти степен стручне спреме хемијске или технолошке струке и за које је предвиђено 11 извршилаца. Према налазу и мишљењу судског вештака економско – финансијске струке разлика између накнаде која је тужилји исплаћена по основу уговора о обављању привремених и повремених послова и зараде коју би тужилја остварила на пословима ... по коефицијенту 2,230, у периоду од 15.11.2016. до 30.11.2021. године, износи 2.158.313,84 динара, а накнада зараде по основу неискоришћеног годишњег одмора, у периоду од 2016. до 2021. године, износи укупно 491.797,23 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да није било услова за закључење уговора о обављању привремених и повремених послова, јер је тужилја обављала послове који су сталног карактера, у режиму сменског рада и који су систематизовани у Правилнику о систематизацији радних места туженог под редним бројем систематизације ... и да је тужилја имала потребан степен и врсту стручне спреме за обављање послова ... Првостепени суд је оценио да се у конкретном случају ради о привидним уговорима који немају дејство међу уговорним странама, те да су између парничних странака закључени уговори о раду на одређено време. Првостепени суд је оценио да је тужилја све време обављала послове ... у режиму сменског рада и пре ступања на снагу Закона о буџетском систему, као и Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему, имајући у виду континуитет, број и трајање тих уговора, те да је постојала стална потреба послодавца за запосленима на овом радном месту, као и да тужилја није ново лице које заснива радни однос ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места у периоду важења Закона о буџетском систему, јер

је и пре ступања на снагу овог закона радила исте послове и радне задатке на радном месту ..., па је применом одредбе члана 197. Закона о раду и члана 66. Закона о облигационим односима, одлучио као у ставу првом, другом и трећем изреке побијане пресуде.

Првостепени суд је одлуку о повлачењу тужбе у ставу четвртном изреке пресуде донео применом члана 202. Закона о парничном поступку.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је, у потврђеном делу, правилно применио материјално право и за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге, које у свему прихвата и другостепени суд.

Према посебним правилима о раду ван радног односа из члана 197. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр.24/05...75/14), послодавац може за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години да закључе уговор о обављању привремених и повремених послова са: назапосленим лицем, запосленим који ради непуно радно време – до пуног радног времена, корисником старосне пензије. Уговор из става 1. овог члана закључује се у писаном облику.

Поштујући наведену одредбу Закона о раду, произилази да уговор за рад ван радног односа послодавац може да закључи са одређеним лицем само ради обављања послова који актом о систематизацији послодавца нису систематизовани, односно за обављање послова који по својој природи трају најдуже 120 радних дана у календарској години и привременог су, односно повремених карактера, зависно од тога да ли трају континуирано, у једном временском периоду или с времена на време.

У конкретном случају, тужила је, у периоду од 17.2.2016. године до 31.12.2021. године, непрекидно обављала послове радног места "...", систематизоване Правилником о организацији и систематизацији послова код туженог, по уговорима о обављању привремених и повремених послова, закљученим противно правилима из члана 197. Закона о раду, за обављање послова који не представљају привремене ни повремене послове, па радно ангажовање тужиле има карактер радног односа.

Супротно наводима жалбе туженог, првостепени суд је правилно закључио да побијани уговори о обављању привремених и повремених послова представљају симуловане (привидне) уговоре, у смислу одредбе члана 66. Закона о облигационим односима, јер се њима прикрива уговор о раду, као дисимулован уговор, у смислу одредбе члана 66. став 2. Закона о облигационим односима, који важи, јер су за његову правну ваљаност испуњени сви услови.

Наиме, радни однос се сагласно члану 30. Закона о раду заснива уговором о раду који закључују запослени и послодавац пре ступања запосленог на рад у писаном облику. Посебним одредбама овог закона, као рад ван радног односа, дефинисани су привремени и повремени послови, тако што је у члану 197. прописано да послодавац може за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова. У конкретном случају, тужила је обављала послове ... који, супротно наводима жалбе туженог, нису имали карактер привремених, повремених и помоћних послова, већ су били систематизовани као стално радно место. По оцени другостепеног суда овај институт привремених и повремених послова је у конкретном

случају злоупотребљен, јер је код туженог постојала стална потреба за обављањем послова ..., које је тужила обављала.

Неосновано се жалбом туженог указује на погрешну примену материјалног права, и с тим у вези, на одредбе Закона о буџетском систему и забрану запошљавања нових лица, с обзиром на чињеницу да је тужени имао могућност за пријем у радни однос тужиле управо према закону на који се позива.

Како се ни осталим наводима жалбе туженог не доводе у сумњу правилност и законитост првостепене пресуде у ставу првом изреке, то је пресуда у том делу потврђена.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр.24/05...75/14), запослени има право на одговарајућу зараду, која је утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Одредбом члана 105. став 1. истог закона, прописано је да се зарада из члана 104 став 1. овог закона, састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду.

Имајући у виду цитиране одредбе Закона о раду, правилна је одлука првостепеног суда којом је обавезао туженог да тужилци накнади штету на име разлике између накнаде за обављени посао која је исплаћена по основу уговора о обављању привремених и повремених послова и зараде коју би тужила остварила на радном месту ..., према коефицијенту 2.230, за период од 15.11.2016. године до 30.11.2021. године, а посебно имајући у виду да у том делу жалба туженог не садржи посебне разлоге, због чега је ожалбена пресуда потврђена у ставу другом изреке.

Одредбом члана 76. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр.24/05...75/14), прописано је да је у случају престанка радног односа, послодавац дужан да запосленом који није искористио годишњи одмор у целини или делимично, исплати новчану накнаду уместо коришћења годишњег одмора, у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, сразмерно броју дана неискоришћеног годишњег одмора. Накнада из става 1. овог члана има карактер накнаде штете.

Поштујући наведену одредбу закона, а код чињеница утврђених у првостепеном поступку, да тужила током рада код туженог, односно до престанка радног односа код туженог није искористила годишњи одмор за 2016. годину, 2017. годину, 2018. годину, 2019. годину, 2020. годину и 2021. годину, а да тужени тужилци није исплатио новчану накнаду уместо коришћења годишњег одмора, у складу са одредбом члана 76. Закона о раду, то је првостепени суд правилно закључио да је тужбени захтев тужиле у овом делу основан, због чега је ожалбена пресуда потврђена у ставу трећем изреке.

Правилна је и одлука о камати на досуђене износе из става другог и трећег изреке, јер је донета правилном применом одредби члана 277. у вези члана 324. став 1. Закона о облигационим односима, као и одлука о уплати припадајућих доприноса за обавезно социјално осигурање на досуђене износе из става другог и трећег изреке првостепене пресуде, јер је донета у складу са правилима из члана 2, 3. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање.

Неосновани су жалбени наводи туженог о учињеној битној повреди поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер је изрека првостепене пресуде у потврђеном делу разумљива и не противречи разлозима датим о свим битним чињеницама, који су јасни и непротивречни, а о битним чињеницама не постоји противречност ни између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Међутим, одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу петом изреке ожалбене пресуде донета је уз погрешну примениу материјалног права, на шта се основано указује у жалби тужиље.

Тарифним бројем 13 став 7. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката прописано је да ако је тужбом, противтужбом или другим поднеском постављено више кумулативних захтева, адвокату припада пун износ награде који се увећава за по 50% те награде за други и сваки даљи захтев. Увећана награда адвокату у смислу Тарифног броја 15 у случају више кумулативних захтева припада и за заступање странака на рочиштима. Тужиља је у поступку пред првостепеним судом имала трошкове за рад адвоката чију накнаду је опредељено тражила и то: за састав тужбе у износу од 24.750,00 динара, увећано за 50% за још два кумулативно постављена захтева сходно Тарифном бр. 13 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, што износи 49.500,00 динара, за састав два образложена поднеска у износу од по 24.750,00 динара, увећано за 50%, што износи 99.000,00 динара, за заступање на шест одржаних рочишта у износу од по 29.250,00 динара, увећано за 50%, што износи 351.000,00 динара, за приступ на два неодржана рочишта (30.11.2020. године и 20.6.2022. године) у износу од по 16.875,00 динара, увећано за 50%, што износи 67.500,00 динара, за састав жалбе у износу од 49.500,00 динара, трошкови вештачења у износу од 10.000,00 динара, судске таксе на тужбу у износу од 3.300,00 динара и судске таксе на првостепену пресуду у износу од 62.000,00 динара, што укупно чини износ од 691.800,00 динара, па је Апелациони суд у Београду преиначио решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке побијане пресуде.

Како је тужиља успела у поступку по жалби, то јој припадају трошкови за састав жалбе у износу од 27.000,00 динара, у складу са одредбом члана 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, према опредељеном захтеву тужиље.

Како тужени није успео у поступку по жалби, то нема право на накнаду трошкова насталих у поступку поводом тог правног лека.

Из изложених разлога, применом одредаба члана 390, члана 401. тачка 3. и члана 165. став 1. и 2. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 72/11...18/20), одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа – судија  
Гордана Тошић, с.р.**

**За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Јасмина Ђокић**